

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1771	Κυριακή ΙΑ' Ματθαίου (Ματθ. 18,23-35) 19 Αὐγούστου 2012	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Δύο ἀριθμοὶ

Συγχώρησις, ἀγαπητοί μου, εἶνε τὸ θέμα τοῦ κηρύγματός μας. — Ὡχ, ἀδερφέ, θέμα πού διάλεξες! θὰ πῆ κάποιος. Σήμερα, πού τὰ πάντα φωνάζουν ἐκδίκησι, ἐσὺ ἔρχεσαι καὶ μὲ καλεῖς νὰ συγχωρήσω; Ποιόν, τὸν ἐχθρό μου; Ἄλλ' αὐτὸς δὲν εἶνε ἄνθρωπος. Μὲ ἔκλεψε, μοῦ ξερρίζωσε τὰ δέντρα, μοῦ ἔκαψε τὸ σπίτι, μοῦ σκότωσε ἄνθρωπο, μὲ πέταξε στὸ δρόμο... Κ' ἐσὺ μοῦ λές «συγχώρησι»; **Πάψε νὰ τὸ λές.**

Καὶ ὅμως, ἀδελφέ, παρὰ τὸν πόνο σου, κάνε ὑπομονή καὶ ἄκουσέ με. Ἡ συγχώρησις δὲν εἶνε δική μου ἐφεύρεσι· εἶνε **δίδαγμα τοῦ Θεανθρώπου**, πού καὶ δίδαξε καὶ ἐφήρμοσε ὅσο κανεῖς ἄλλος τῆ συγχώρησι, καὶ πάνω ἀπ' τὸ σταυρὸ παρακάλεσε γιὰ τοὺς ἐχθρούς του· «**Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι**» (Λουκ. 23,34).

Στὸ ἐρώτημα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου «**Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσῃ αὐτῷ; ἕως ἐπτάκις;**» ὁ Κύριος ἀπήντησε· «**Οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά**» (Ματθ. 18,21-22), ποτέ δηλαδὴ μὴν παύσης νὰ συγχωρῆς. Λόγος ἰλιγγιώδης. Καὶ ὁ Κύριος, γιὰ νὰ δώσῃ μία ἐρμηνεία του, διηγεῖται τὴν **παραβολὴ τοῦ ἀσπλάχνου δούλου**.

Δὲν θὰ κάνουμε ἀνάλυσι τῆς παραβολῆς. Ἄς προσέξουμε μόνο τοὺς δύο ἀριθμούς της.

Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς εἶνε «**μύρια**» (Ματθ. 18,24), δηλαδὴ 10.000. Τί; **10.000 τάλαντα**, 2.310.000 λίρες στερελῖνες δηλαδὴ. Ὑπολογίστε τώρα μὲ σημερινὴ ἀξία τῆς λίρας· ἕνα πόσο ἀστρονομικό.

10.000 τάλαντα! Γιὰ νὰ καταλάβετε τὸ μέγεθος, σὰς ὑπενθυμίζω, ὅτι ὁ **Δαρεῖος** προσέφερε 10.000 τάλαντα στὸν **Μέγα Ἀλέξανδρο**, γιὰ ν' ἀποσύρῃ τὰ στρατεύματά του ἀπὸ τὴ χώρα του, ἐκεῖνος ὅμως δὲν δέχθηκε τὴν προσφορά· δὲν ἔκανε τὸν πόλεμο γιὰ χρυσὸ καὶ ἄργυρο, ἀλλὰ γιὰ κάτι βαθύτερο, γιὰ ν' ἀπαλλάξῃ τὴν Ἀσία ἀπὸ ἕνα τυραννικὸ καθεστῶς, πού δύο φορὲς ἀπέιλησε τὴν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος.

10.000 τάλαντα! Αὐτὸ τὸ μεγάλο ποσὸ ἐξέ-

λεξε ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ παραστήσῃ συμβολικὰ **τὸ χρέος μας ἀπέναντι στὸ Θεό**. Ναί, τὸ δικό μας χρέος. Διότι στὸ πρόσωπο τοῦ ὀφειλέτου τῶν μυρίων τάλαντων εἰκονίζεται κάθε ἄνθρωπος, πού καθὼς ἔρχεται στὴ ζωὴ εἶνε βεβαρημένος μὲ ἕνα χρέος, τὸ ὁποῖο συνεχῶς αὐξάνει.

Ἄλλὰ ποιὸ εἶνε τὸ χρέος μας; Ὡ Κύριε, πρὶν τὸ πῶ, δός μας συναίσθησι, κέντησε τὴν ἀναίσθητη καρδιά μας, δός μας δάκρυα, κίνησε τὴ γλῶσσα μας νὰ ποῦμε τὴν προσευχὴ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας· «**Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου...**» (Ψαλμ. 50,3). **Τ' ἀνομήματά μας, τ' ἁμαρτήματά μας**· νὰ τὸ χρέος μας, νὰ τὰ 10.000 τάλαντα!

Καὶ εἶνε τόσο πολλὰ; Ὑποθέτου μερικοί, ὅτι ὀφειλέτης μυρίων τάλαντων θὰ ἔνε κάποιος μεγάλος ἐγκληματίας, κανένας Νέρων... Ἄλλ' ὄχι. Κατὰ τὴν ἐρμηνεία τῶν πατέρων εἶνε **κάθε ἁμαρτωλός**. Κάθε ἁμαρτωλός! Καὶ ἂν, ἀγαπητέ, βλέποντας τὴ φωτογραφία του δὲν πῆς «Ἐγὼ εἶμαι ὁ ὀφειλέτης τῶν μυρίων τάλαντων», τότε ὁ Κύριος ματαίως εἶπε γιὰ σένα τὴν παραβολὴ αὐτή. Δὲν κατάλαβες ἀκόμη πόσο μεγάλη συμφορὰ εἶνε ἡ ἁμαρτία.

Μετρᾷς τοὺς κόκκους τῆς ἄμμου καὶ τὰ φύλλα τῶν δέντρων; ἄλλο τόσο μπορεῖς νὰ μετρήσης καὶ τ' ἁμαρτήματά σου. Ἄμαρτάνεις μὲ τὴ γλῶσσα, μὲ τὰ μάτια, μὲ τ' αὐτιά, μὲ τὰ χέρια, μὲ ὅλα τὰ μέλη· ἁμαρτάνεις μὲ τὴ σκέψι, μὲ τὴν κακὴ ἐπιθυμία· ἁμαρτάνεις ἡμέρα καὶ νύχτα· ἁμαρτάνεις στὴν πόλι, στὸ ὕπαιθρο, ἀκόμη καὶ μέσα στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ. **Τὰ πάντα μολύνει ἡ ἁμαρτία**. Ὅπως ἡ λεπτὴ ἄμμος στὴν ἔρημο βρίσκει τρόπο νὰ εἰσχωρῇ ἀπὸ τὰ τζάμια τοῦ τραίνου, ἔτσι καὶ ἡ ἁμαρτία εἰσχωρεῖ στὶς καρδιές. Κατὰ τὸν Ἰώβ κανεῖς δὲν εἶνε καθαρὸς ἀπὸ τὸ ρύπο της, ἔστω κι ἂν ζήσῃ μία ἡμέρα (Ἰώβ 14,4). Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος σχολιάζοντας τὸν ἀριθμὸ μύρια τάλαντα τονίζει, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπάγγελμα, τάξις, ἡλικία, φύλο, πού νὰ

μὴν ἔχη τ' ἁμαρτήματά του. Ἀπαριθμεῖ ὄσα διέπρατταν οἱ σύγχρονοί του, στρατιωτικοί, τεχνίτες, κτηματίες, ἔμποροι, τραπεζίτες, ἐργάτες, γυναικες, ἄντρες, γέροι, νέοι, νέες, παιδιά, καὶ μένει ἔκπληκτος. Καὶ ἐνώνοντας τὴ φωνή του με τοῦ προφήτου Ἰερεμίου (βλ. 1ep. 2,12) λέει: «*Ἐκστηθι, οὐρανέ, καὶ φρίξον, γῆ· εἰς ὄσσην θηριωδίαν τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἐξεβακχεύθη*» (Migne 58,592).

«Ὅλοι εἴμαστε ὀφειλέτες. **Πῶς, τώρα, θὰ ἐξοφληθῆ** τὸ ὑπέρογκο χρέος μας; Ἡ ἐξάλειψις τῆς ἐνοχῆς, ἢ συγχώρησις τῶν ἁμαρτιῶν, ξεπερνᾷ τὶς ἀνθρώπινες δυνατότητες. Ὅλα τὰ διαμάντια τῆς γῆς δὲν μποροῦν νὰ ἐξοφλήσουν, ὄχι ἓνα φρικτὸ κακούργημα, ἀλλ' οὔτε ἓνα ψέμα. Καὶ ποιά διαμάντια; ἐδῶ καὶ οἱ ἀρετὲς τοῦ ἀνθρώπου, ἐν συγκρίσει με τὴν ἄπειρη ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ, φαίνονται σὰν ἀκάθαρτα ράκη. Κι ὁ μεγαλύτερος ἅγιος, ζώντας ἑκατὸ χρόνια σὲ μιὰ σπηλιά καὶ τρώγοντας ρίζες, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἐπιτύχη τὴ συγχώρησι οὔτε μιᾶς ἐλαχίστης ἁμαρτίας, ἂν δὲν μεσολαβοῦσε ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, τὸ ἔλεος ποὺ ἐξεχύθη ὡς ἀστείρευτος ποταμὸς ἀπὸ τὸ Γολγοθᾶ.

Ἐκεῖ, στὸν «*κρανίου τόπον*» (Ματθ. 27,33 κ.ά.), σχίστηκε τὸ χειρόγραφο τῶν ἁμαρτιῶν, ἐκεῖ ἐξωφλήθηκαν τὰ μύρια τάλαντα, ἐκεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς λούστηκε καὶ ἔγινε πιὸ λευκὸς κι ἀπὸ τὸ χιόνι τοῦ Ὀλύμπου. Εἶνε δόγμα καὶ ἀξίωμα κάθε πιστῆς ψυχῆς: «*τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας*» (Α' Ἰω. 1,7).

Ἀλλὰ στὴν παραβολὴ ὑπάρχει καὶ ἄλλος συμβολικὸς ἀριθμὸς, ὁ ἀριθμὸς «*ἐκατόν*» (Ματθ. 18,28). **100 δηνάρια**, δηλαδὴ 75 χρυσὲς δραχμὲς. Ποσὸ σχετικὰ μικρὸ, ἀριθμὸς τὸν ὁποῖο ἐξέλεξε ὁ Κύριος γιὰ νὰ παραστήσῃ **τὴν ὀφειλὴν τοῦ πλησίον σ' ἐμᾶς**. Naί, ἀδελφέ, μὴ παραξενεύεσαι, τόσο εἶνε τὸ χρέος ἐκείνου ποὺ σὲ ἀδίκησε. Θὰ προβάλῃς βέβαια ἀντιρρήσεις. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὅμως, ποὺ ζυγίζει ὅλα με ἀκρίβεια, αὐτὸ τὸν ἀριθμὸ δίνει. Καὶ σὲ καλεῖ νὰ συγχωρήσῃς ἀπ' τὴν καρδιά σου, ὅταν μάλιστα ὁ ἄλλος ἀναγνωρίζει τὸ ἀδίκημα καὶ σοῦ λέει «*Ἀδελφέ, συγχώρεσέ με*». Κ' ἐσύ; «*Ὁχι*», ἀπαντᾷς!

Ἄλλ' ἐὰν αὐτὸ τὸ ὄχι τὸ ἐπαναλάβῃ καὶ σ' ἐσένα ὁ Θεὸς ὅταν τοῦ λὲς «*Πάτερ ἡμῶν..., ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν*» (Ματθ. 6,9-12), τότε τί θὰ γίνῃς; Χωρὶς τὴν ἀγάπη του δὲν μπορεῖς νὰ ζήσης οὔτε ἓνα δευτερόλεπτο πάνω στὴ γῆ. Ταλαίπωρε! ποὺ δὲν ἐννοεῖς νὰ γίνῃς μιμητὴς τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς καὶ νὰ δώσης μιὰ σταγόνα ἐλέους στὸ διπλανό σου. Αὐτὴ τὴ σταγόνα τῆς ἀγάπης σου διψᾷ ἢ κατάξερη γῆ.

Ἄς τὸ καταλάβουμε ἐπὶ τέλους: **ἡ φωτιά δὲ**

σβήνει με φωτιά, τὸ μῖσος δὲν τελειώνει με μῖσος, ἀλλὰ με τὴν ἀγάπη, με τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἐπεκτείνεται καὶ μέχρι τῶν ἐχθρῶν.

Naί, νὰ συγχωρήσω, θὰ μοῦ πῆς, ἀλλ' ἔχω ἀκόμη μία ἀντίρρηση. Με τὰ χριστιανικὰ αὐτὰ διδάγματα **ὑπάρχει φόβος τὸ κακὸ νὰ ἐνισχυθῆ**· οἱ ἐγκληματίες, γνωρίζοντας ὅτι θὰ συγχωροῦνται, θ' ἀποθρασυνθοῦν καὶ ἡ ζωὴ τῶν ἀκάκων ἀνθρώπων θὰ γίνῃ μαρτυρικὴ...

Ἀπαντοῦμε. Ἀδελφέ, παρεξηγεῖς. Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶπε ὅτι τὸ ἐγκλημα πρέπει νὰ μένῃ ἀτιμώρητο. Διάβασε ἀπὸ τὴν πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολὴ τὴν περικοπὴ κεφ. 13, στίχ. 1-7. Ἐκεῖ θὰ δῆς ὅτι ἡ πολιτεία ἔχει ὑποχρέωσι νὰ κρατῆ ξίφος καὶ νὰ τιμωρῆ τοὺς κακοποιούς. Ἀλλὰ τὸ ξίφος τῆς ἐξουσίας δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὸ ἀρπάξῃ ὁ κάθε πολίτης ποὺ ἀδικεῖται καὶ νὰ ἐκδικῆται ὁ ἴδιος. **Ἡ τιμωρία εἶνε ἔργο τοῦ κράτους**. Ἀδικεῖσαι λοιπόν; ἴδου οἱ νόμοι καὶ τὰ δικαστήρια. Ἀλλὰ καὶ ἂν βρεθῆς στὴν ἀνάγκη νὰ πᾶς σὲ δικαστήριον, μὴ μισεῖς, μὴ τρέφεις ἐκδίκησι· ἀγωνιζόμενος νὰ λάμψη τὸ δίκαιο, **νὰ εἶσαι πάντοτε φιλειρηνικός**, ἔτοιμος νὰ δώσης τὸ χέρι καὶ στὸ μεγαλύτερο ἐχθρό σου, γιὰ τὸν ὁποῖο κατὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου πρέπει διαρκῶς νὰ προσεύχεσαι νὰ καταπραῦνθῇ ἡ καρδιά του καὶ νὰ παύσῃ νὰ ἀδικῇ.

Νὰ συγχωροῦμε τοὺς ἐχθρούς, ἀγαπητοί μου, σαλπίζει τὸ εὐαγγέλιον. Ὡς ἔθνος ἔχουμε ὑποστῆ πολλὰ, ἡ χώρα μας εἶνε σταυρωμένη. Ἀλλὰ παρ' ὅλο τὸν πόνο τῆς ἡ Ἑλλάς, στὰ βάθη τῆς κρατεῖ τὴ συγγνώμη, τὴν ἀνεξικακία, τὸ ἔλεος. Δὲν εἶνε ἐκδικητικὴ. Εἶνε γενναία καὶ εὐγενής. Ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ μισεῖ τὴ βαρβαρότητα καὶ τὴν ἐκδίκησι· πλάστηκε νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ ἐλεῇ. Ὅταν κάποτε ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς ἐπρόκειτο νὰ εἰσαχθοῦν στὴν Ἀθήνα βάρβαρα θεάματα, Ἕλληνας φιλόσοφος εἶπε, ὅτι προηγουμένως θὰ ἔπρεπε οἱ Ἕλληνες νὰ γκρεμίσουν τὸ βωμὸ τῆς εὐσπλαχνίας.

Δόξα τῷ Θεῷ ἡ ἀρετὴ τῆς **εὐσπλαχνίας**, τὴν ὁποία ἐξύψωσε σὲ ἄφθαστα ὕψη ἡ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου, ἐξακολουθεῖ νὰ ζῆ στὶς καρδιὰς τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Ἕλληνες μισοῦν τὸ κακὸ καὶ τὸ ἐγκλημα, καὶ συγχρόνως εἶνε εὐσπλαχνοὶ καὶ φιλειρηνικοί. Ὡς πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τους, πιστεύουν στὸν θεῖο λόγο «*Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος*» (Ρωμ. 12,19). Ὁ Τζὼν Μίλτων ἔλεγε: «*Ἐκδικήσου, Κύριε, τοὺς ἁγίους σου ποὺ ἐσφάγησαν καὶ τὰ ὀστᾶ τους εἶνε σπαρμένα στὰ βουνὰ καὶ τὶς κοιλάδες τῆς μαρτυρικῆς μας γῆς*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**